

Trontale

Taler

Harald 5

Dato

3 oktober 1997

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Åpningen av det 142. storting

- 1 Ærede President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

5

Regjeringen bygger sin politikk på verdiene likhet, frihet og solidaritet. Regjeringen vil arbeide for å skape mer fellesskap - lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

- 10 Regjeringen ser det som svært viktig at kontakten og dialogen styrkes med folk fra ulike miljøer, slik det blant annet har skjedd gjennom rådsmøter og samråd.

- 15 Visjonen om Det norske hus, med vinduer åpne mot verden, holdes levende som et grunnlag for samfunnsplanleggingen. Det understreker at samfunnet er et fellesskap, der det er plass til alle og at alle har et ansvar. Basisen for dette er økonomisk og økologisk bærekraft.

- 20 For å unngå sterk prisstigning, svekket konkurransevne og høyt rentenivå må veksten i statens utgifter begrenses. Økningen i petroleumsinntektene skal gå til å bygge opp reserver i Statens Petroleumsfond.

- 25 Petroleumsfondet skal forvaltes forsvarlig og i et langsiktig perspektiv. Midlene skal gi god avkastning som senere kan brukes til å løse velferdsoppgaver når oljeinntektene avtar og andelen eldre i befolkningen øker.

25

En videreføring av det inntektspolitiske samarbeidet, basert på Solidaritetsalternativet, er en forutsetning for arbeid til alle og videre bygging av

velferden. Det er nødvendig å føre en pengepolitikk basert på stabil valutakurs.

30

Regjeringen ser det som svært viktig å kvalifisere yrkeshemmede og de som stiller svakest på arbeidsmarkedet, slik at ledigheten kan reduseres ytterligere. Arbeidsformidling skal brukes aktivt for å motvirke mangel på arbeidskraft.

35 Økt globalisering og stadig sterkere internasjonal konkurranse stiller nye krav til en aktiv nærings- og konkurransepolitikk. Regjeringen vil sikre et aktivt eierskap, miljøomstilling i næringslivet og utvikling av fornybare energiresurser gjennom omplassering av deler av statens formue.

40 Regjeringen vil bidra til likeverdige muligheter for å ta informasjonsteknologien i bruk.

Samferdselspolitikken er en viktig del av den samlede nærings- og distriktpolitikken. Det skal legges økt vekt på miljøhensyn, en tryggere ferdsel
45 for barn og integrering av funksjonshemmede.

Regjeringen vil arbeide for et sterkt, aktivt og konkurransedyktig landbruk. Jordbruk og skogbruk skal fortsatt spille en viktig rolle for å sikre god bruk av arealressursene og for å opprettholde bosettingen. Sikringen av matkvalitet og
50 forbrukertrygghet skal forsterkes, innenfor rammen av det internasjonale samarbeidet Norge deltar i.

I fiskeri- og havbrukssektoren vil Regjeringen utvikle et økologisk bærekraftig og lønnsomt næringsliv som gir økt verdiskaping langs kysten. Det skal
55 stimuleres til fornyelse av fiskeflåten og utbygging av fiskerihavner.

Målet for distrikts- og regionalpolitikken skal fortsatt være å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret, og utvikle robuste regioner i alle deler av landet.

60

Kommuner og fylkeskommuner skal ha en inntektsutvikling som bidrar til likeverdige levekår over hele landet.

For å stimulere til en økonomisk utvikling som styrker miljøet vil Regjeringen
65 foreslå en skatte- og avgiftsreform med større vekt på grønne skatter og lavere skatt på arbeid.

70 I klimaforhandlingene går Regjeringen inn for en ambisiøs avtale med tallfestede utslippsforpliktelser basert på rettferdig byrdefordeling og kostnadseffektiv iverksettelse av avtalen, blant annet ved prosjekter for felles gjennomføring med andre land. Regjeringen vil utarbeide en plan for hvordan Norge skal oppfylle sine forpliktelser.

75 Arbeidet for å begrense tap av det biologiske mangfoldet, sørge for økologisk bærekraftig bruk og vern av truede og sårbare arter og naturtyper - og ta vare på kulturlandskap er en viktig del av en bærekraftig utvikling.

80 Regjeringen vil legge fram en handlingsplan for landets framtidige energiforsyning. Målet er at Norge i et normalår skal produsere elektrisitet med fornybare energikilder - tilsvarende det norske forbruket.

85 Regjeringen vil videreføre en lete- og utvinningspolitikk som sikrer en langsiktig forvaltning av petroleumsressursene. Industrien skal fortsatt ha elektrisk kraft til konkurransedyktige vilkår.

90 FN er det viktigste globale instrument for fremme av fred, menneskerettigheter, miljø og utvikling. Norges sterke engasjement videreføres. De nordiske forslagene om styrking og effektivisering av FNs virksomhet, vil bli fulgt opp.

Regjeringen vil videreutvikle de transatlantiske forbindelsene og intensivere arbeidet for økt sikkerhet i Europa, blant annet gjennom vårt medlemskap i NATO og OSSE, og ved økt kontaktskapende virksomhet i nordområdene.

95 Regjeringen vil følge opp arbeidet med NATOs utvidelsesprosess.

Norge vil utvide sin støtte til de baltiske landene i deres bestrebelser på å komme sterkere med i det europeiske og euro-atlantiske samarbeidet.

100 Arbeidet med å få bredest mulig oppslutning om et totalforbud mot antipersonell-miner blir intensivert i tråd med resultatene fra Oslo-konferansen i september i år.

Bistanden overfor utviklingslandene skal gradvis trappes opp.

Regjeringen vil sikre at mennesker på flukt gis beskyttelse i tråd med FNs flyktningekonvensjon.

- 110 I den kommende langtidsmelding for Forsvaret vil en politikk basert på nasjonalt invasjonforsvar, alliert støtte, totalforsvar og alminnelig verneplikt - bli videreført.

- 115 Regjeringen vil forhandle fram en avtale for å sikre gode institusjonelle løsninger som viderefører norsk deltakelse i Schengen-samarbeidet, etter beslutningen på EUs toppmøte om at samarbeidet på sikt skal innlemmes i EU. Dette er nødvendig for å videreføre den nordiske passunionen og for å styrke innsatsen mot internasjonal kriminalitet.

- 120 Regjeringen legger stor vekt på at Norge gjennom EØS-avtalen og Schengen-samarbeidet sikrer et bredt samarbeid med Den europeiske unionen.

Regjeringen har tre hovedoppgaver i byggingen av velferdsamfunnet - oppgaver som skal følges opp fra år til år.

125

- 1) Skape en eldreomsorg og et helsevesen som gir trygghet og valgfrihet.

Innen eldreomsorgen skal hele kjeden av tilbud forbedres - fra hjemmehjelp, via omsorgsboliger til sykehjem med tilbud om enerom.

130

Behandlingstilbudet for mennesker med psykiske lidelser skal styrkes, og det skal legges fram en handlingsplan for psykiatri.

- 135 Arbeidet med å bygge ut og reformere helsetjenesten vil fortsette. Pasienten skal settes først. Innsatsstyrt finansiering skal bidra til omorganiseringer og behandling av flere pasienter. Nytt lovverk er sendt på høring og vil bli foreslått fornyet. Innføring av fastlegeordning med spesiell oppmerksomhet omkring kommuner med ustabil legedekning, skal bidra til et trygt og stabilt legetilbud.

- 140 2) Fortsette satsingen på utdanning av barn og unge. Starte oppbyggingen av en etter- og videreutdanningsreform.

Regjeringen vil følge opp og sikre kvaliteten på reformene i grunnskolen og i videregående opplæring. Fagopplæringen og lærlings situasjonen vil bli gitt stor

oppmerksomhet. Regjeringen vil gjennom samarbeid med partene i arbeidslivet vurdere nye virkemidler slik at de som ønsker det, skal få en lærekontrakt høsten 1998.

- 150 Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om etter- og videreutdanning. Målet er, i samarbeid med partene i arbeidslivet, å utvikle befolkningens samlede kompetanse og gi likeverdige muligheter for alle voksne arbeidstakere.

- 155 Regjeringen vil forbedre grunnutdanningen av lærere gjennom nye rammeplaner og satse på etterutdanning av lærere.

- 160 Et høyt opptaksnivå ved universiteter og høyskoler skal opprettholdes. Dette er særlig viktig for utdanninger innen helsesektoren, skole og barnehage, og innenfor informasjonsteknologi. Studentvelferden skal styrkes gjennom flere studentboliger.

- 165 Regjeringen legger vekt på forskningens og utviklingsarbeidets betydning for nyskaping og vekst. Ikke minst bør næringslivet bidra til en sterkere innsats på dette området.

3) Satse systematisk på kultur og trygge oppvekstvilkår.

- 170 Deltakelse og kommunikasjon er viktige elementer i en aktiv kulturpolitikk. Det skal bli lettere for frivillige organisasjoner å ansette folk, og grensen for å betale merverdiavgift skal heves. Frivillige aktivitet skal gradvis få en større andel av overskuddet fra de statlige spillene.

- 175 Regjeringen vil støtte kulturelle signalprosjekter lokalt, og det vil bli lagt fram en stortingsmelding om opera.

- 180 I den videre velferdsbyggingen vil barns oppvekstvilkår også ha en viktig plass. En handlingsplan for oppvekstvilkår skal legge opp til styrket deltakelse blant barn og unge. Innsatsen mot vold, mobbing, kriminalitet, rus og rasisme skal styrkes i barne- og ungdomsmiljøene.

Innen år 2000 skal alle som ønsker barnehageplass kunne få det.

Regjeringens fordelingspolitikk innebærer at de som har mest må yte noe for å

185 løfte opp de som har minst. Enslige forsørgere og uføretrygdete som forsørger barn skal gis et løft. Bostøtten skal styrkes slik at den sikrer rimelige bostgifter for pensjonister med lave inntekter og andre lavinntektsgrupper.

Regjeringen vil legge vekt på å bekjempe kriminaliteten og øke folks trygghet
190 blant annet gjennom et synlig og desentralisert politi. Reaksjonen overfor lovbrudd må være rask, og ofrenes stilling må styrkes. For å hindre tilbakefall til ny kriminalitet, og dermed forebygge ny kriminalitet, skal rehabilitering og ettervern vektlegges.

195 Regjeringen vil kjempe mot rasisme og diskriminering - og for integrering av innvandrere. Norskopplæring og kvalifisering for arbeidslivet skal prioriteres.

Arbeidet for likestilling skal fortsette. Både kvinner og menn skal ha mulighet til å kombinere utdanning og arbeid med barn og familie.

200

I samarbeid med Sametinget vil Regjeringen fortsatt arbeide for å støtte samisk kultur, språk og næringsvirksomhet.

Regjeringen vil foreslå en utredning om makt og demokrati i Norge.

205

Regjeringen vil fremme en stortingsmelding som skal gi grunnlag for en omfattende og prinsipiell debatt om offentlighetsprinsippet i forvaltningen.

Gjennom en målrettet og verdiforankret kirkepolitikk vil Regjeringen legge til
210 rette for engasjement og fornyelse i Den norske kirke.

215

Jeg ber Gud velsigne Stortingets gjerning, og erklærer Norges 142. Storting for åpnet.

Kilde

<http://odin.dep.no/odinarkiv/norsk/dep/smk/1997/taler/099005-991737/dok-bu.html>

220

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/trontale-452>